Մանրամասի էֆքեար տեղեակ 300 նիւսխէ վերիւիպ, ունեվի գէյմեթի, Իսթանպոլ իչին կէչէր ագռէ 250, վէ ալ թէ պալաղը 125 ղրշ. վէ թաշրալաբ իչին քօսթ-փարաբ տախի իչինէ օլարագ, տեղեվի գէյմեթի սաղ ագռէ 250, վէ ալթը պալաղը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տբր։
Վէ պէհէ նիւսխէսի 40 ար փարաբա սաթրելաճագ տբր։

Մանկական Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իպանթքն պէհէր սաթրը իչին, պիրինճի տէֆատա 3, իքինճի տէֆատա 2, վէ իւչունճի. վէ սոնրի տէֆարատա 1 էր ղրշ. ալընաճագ տբր։
Մէքթուպ վէ սոնրէ, Պէյ-օղլունտա Տօղրու-խօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ Լէվանթ Հէրալտ թագէտինէ, Կարագէօ Ց. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տբր։

Իսթանպոլ, Հինգշաբթի, 16 Ճիմազ իրթիսի

Ամսաթուական նոյեմբեր 28

Նիմէրօ 805

Իւզիինճիի սէնէ ՀՏՀ Շաղան 12

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 16.

ԻԼԱՆ

Էսէֆ իսէրէք պէեան իսէրիզ քի, դազէթա պէտէլենի միւվէզզիմիզ թալպ իյէտիկինտէ, պիր թագըմ զաթլար էտատէ ըէնճիտէ իթմէքտէ իսիշլեր. պունուն իսէ նէզաքէթ ու թէրպիյէնին իսալրնճինտէ պիր հալ օլտուղունտա չիւրհէ եօգ տուր։

ԽԱՐԻՃԻՑԵԼ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Նոյեմբերին 10ունտա, Ալեքսանտր մէսէլէսինտէն տօլաեր, Ինկիլթէրրա վէ Միւճթէմայի Ամերիգա հիւքիւմէթլերի պէյնինտէ մուալլաքտա պուլունան մուտրաբանը թէսվիյէսինէ տայիր, էվվէլինտէն ատէթտէն պունան ահտամէ, Ինկիլթէրրանը խարիճիյէ նազրը լօրա Սթէնլի ճէնապլերի իլէ, Միւճթէմայի Ամերիգա էլչիսի Մ. Ռիվըրտի ճօնսը պէյնինտէ իմզալանմըշ տբր։

Գունմուգավէլէնամէնին իմզալանտը-ղը կիւնտէն պէտ իլէ, ալթը այ գատար, անճագ մէզքիւր իքի հիւքիւմէթլերթա-ֆինտան կէօսթէրիլէն ազալարտան ի-պարէթ օլարագ պիր գօմիթէ մարիֆէ-թի իլէ, թարաֆէյնին հուգուգլարընա քեամիլէն մուվաֆըգ օլմագ իւզրէ, պունմէսէլէ գաթիէն թէսվիյէրէզեր օլաճագ տբր։

Ֆագաթ իքի թարաֆ պէյնինտէ գօ-միթէտէ պիր իմթիհանճըզըզ զուհուր իթտիքտ, պիր կիւճլիյէ եէր պրագրա-մմագ նիյէթի իլէ, պաշըճա պիր շարթ տախի, մուգավէլէնամէյէ տախիլ օլմուշ տուր։ քի պիզճէ ասըլ պու շարթ տբր իշլթէ, թարաֆէյնին հիւնիւ խալիսէթ իւզրէ պու աղբր մատտէյի թէսվիյէ իթ-մէք, վէ «ուլհու գավիլ շտիրմէք հագ-գընտա օլան էն շէտիտ վէ գալպտէն ար-զուլերինին սաղլամ էմնիյէթի, շէօյլէ քի, իշ պիր վէճհ իլէ բիւրիւզիւ պիր քէր-թէնէ տաեանտրգտա, գօմիթէ քէնտի խրտմէթինի պիթմիշ մագամընտա թու-թարագ, իշի պիր էճնէպի հիւքմտարը-ըէյնէ հէվալէ իսէճէք, վէ մէզքիւր հիւքմտարը վէրտիի գարար, նէ տախի օյա, թարաֆէյն գապուլ օլունարագ, մատտէ թէսվիյէ օլունմուշ օլաճագ տբր։

Պէօյլէ պիր գարարը հիւքմիւ իչին, հինի հաճէթտէ Ռուսիա իմբէրատօ-ռունա միւրաճաաթ իսիլէճէք տէյի տէն-տի իսէտէ, պու խուսուստա հիշ պիր գարար վէրիլմէմիշ օլտուղու անլաշըլ-մըշ տբր, Ֆագաթ պազբլարը էօյլ մէ-մուլ իթմէքտէ տիրլեր քի, իշ Բրուսիա գրալընին հիւքմիւնէ պըրագրլաճագ տբր։

Թիւլտայի քէլամ, հէր նէ գատար պու իշին պիւսպիւթիւն մէսէլէ հէյեէ-թինտէն չըգմասընա հէնուզ ալթը այ գատար վագրթ վար իսէտէ, շիմտիտէն տախի թէսվիյէ օլմուշ պիթմիշ մագա-մընտա թութուլապիլիր։

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսա գամարալարը, կէլէճէք ա-եըն Ենինէ տօղրու աչըլաճագ իքէն, տէ-նիր քի թա յունվարընն Ենինէ տէք անճագ աչըլաճագ տբր։ պունունտա սէպէպի չու իմիշ քի, պազը տայիրէլէր նազը-լարը, մէզքիւր թարիխտէն էվվէլ քէն-տի իտարէլէրի պիւճճէլէրինի հազը ի-տէմէէճէքլեր իմիշ։

Կէլէճէք մայիս տեբնատա ումումի ին-թիհապլար վուգու պուլաճագընտան, մէզքիւր մէճլիսլէր աչըլտըգտան սոնրա, ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէմէէճէք-լեր տիր։

Մու հարէպէ դօրգօսու հալէտ բէք չօգլարընն զեհնինի իսթէյա իթմէքտէ, վէ չու սոն այլար չըգարգճա պու դօր-գու զեհատէլէշմէքտէ տիր։

Ժուրնալ տր Ֆրանգֆօրթ նամ գա-զէթա, էօնիւմիւզտէքի մարտա գատար Ֆրանսա վէ Բրուսիա պէյնինտէ պիր մու-հարէպէ վուգու պուլաճաղը իւզրէ գօր-գուլմագտա օլտուղունու պէեան իթ-տիքտէն սոնրա, պիրազ տահա իլէրիյէ ատթըլարագ շէօյլէ իլավէ իտէր։

«Իւշիւնճի Նարօլէօն, կիյեօմ գը-բարա թէէսիրլի պիր նամէ իրսալ իյէ-յէրէք, կէրէք Շիմալի Շլէյզվիկտէն, վէ կէրէք Մաեանտան Բրուսիալըարը չրգ-մասընը, վէ ճէնուպի Ամանեա իլէ ագա օլունմուշ օյան ասքէրիճէ ահտամէյի պօգմասընը մաթլուպ իյէյէճէք տիր»։

ԲՐՈՒՍԻԱ

Բրուսիա մալիեէսի բէք իյի պիր հալ-տէ պուլունմամըշ օլտուղունու կէչէն կիւն պիլորիրտիք։

Իշին պու հալի, շիւրհէսիզ 1866 սէ-նէսի մու հարէպէսինին նէթիճէսի տիր։

Բրուսիա կիրպ ուզուն միւտտէթ սուլհտա վագրթ կէչերմիշ, վէ անճագ Ֆանիմարգա իլէ, եազը վագրթլարտա պիր քիչիւք մու հարէպէ իթմիշ օյան պիր տէվլէթին, պիւյիւք Ֆագաթ գրա-սա սիւրէն պիր մու հարէպէտէն մալիեէ-ճէ տարլըգա տիւշար օլմուշ օլմասը, վէ իքի սէնէտէն զեհատէ վագրթ կէշտիք-տէն սոնրա, հալէա պու տարլըգը չէք-մէքտէ օլմասը, տէվլէթլերին շիմտիքի սիլահլանմագ բօյնթիգասընին նէ տէրէ-ճէտէ խարտպիյէթէ կէօթիւրիւր պիր թարիգ օլտուղունու պիր գաթ տահա թաստիգ իտէր։

Բրուսիալըլար, պու հալէ ալըշմա-մըշ օլտուգլարընտան, պիւյիւք խոշ-նուտտուզուգ հիսս իթմէքտէ օլտուգ-լարընը կիզլէմէզլեր, Ֆագաթ պիւյիւք-լիւյիւ հընգզ իթմէք տիմէք, ՄԱՍԱՐԻՖ իթ-մէք տիմէք օլտուղունտան, չար նա չար պու հալէ թէհամիւլ իսիլմէքտէ տիր։

Պէրլինտէ նէշր օլունան պիր լէթա-յիֆ զազէթասը (շարիվարի) պիւտճէ-նին աչըղընը իսթիհզա իթմէք իւզրէ, պիր ըէսիմ չըգարմըշ օլտուղու իչին, հիւքիւմէթ թարաֆընտան պիւթիւն նիւսխէլէրի թօբլանըլտը, վէ պունունա թէքրարէն մալիեէնին հալի էհէմմիյէթ քէսպ իթտիյինտէն, Պէրլին ահալիսի շիմտի պու խուսուս իւզէրինտէ սէօյլէշ-մէքտէ տիր։

ՍԲԱՆԻԱ

Իհտաս օլունաճագ եէնի հիւքիւմէթ իւզէրինտէ վէրիլէճէք ումումի գուրա կիւ-նիւ եագլաշտրգճա, Փարիստէ հէր քէսին մէրագը տախի թահրիք օլունմագտա տբր։

Սբանեա գրալը՝գ մը օլաճագ, ճիւմ-հուրիյէթ մի։

Վագտա ճիւմհուրիյէթ իհտաս օլու-նաճագը բէքտէ մէմուլ օլունմագտա տէ-յիլ իսէտէ, գրալըգ իհտաս օլունաճա-ղընա տայիր տէ պիր պիւյիւք իւմիտ եօգ տուր։ վէ իշթէ պու սոն խուսուս տուր քի Փարիս էհալիսինէ պիր նէվի էնտիշէ բէյտա իթմէքտէ տիր։ չիւնքի չօգլարընն զանընճա, ճիւմհուրիյէթ իհտաս օլունտուգտա, իմբէրատօր Նարօլէօն հագ-բէթլերի անր թանընմասաճագ մըշ։

Պէօյլէ պիր հալին վուգուի զաթէն քէնտիլիյինտէն հէր նէ գատար ազբրճա իսէ, Սբանեատա պիր ճիւմհուրիյէթ պուլունմասընը պիրզամ Ֆրանսա տա-խիլինտէ պիւյիւք կիւճլիքլերի մուճիպ օլապիլէճէյի տահա ազբը պիր մատտէ տիր։ վէ պէօյլէ պիր մատտէնին էվվա-բատա տախի պիւյիւք վագտալարտա սէ-պէպիյէթ վէրէպիլէճէյի տիւշինիլտիքտէ, Փարիստէ հիսս օլունան էնտի-շէյէ հագգ վէրիլէպիլիր։

Վագտա էվվելէրի, Ինկիլթէրրա կի-պի սէրպէսթ պիր գրալրգ իհտաս օլու-նաճագը գիատէ իհթիմալի կէօրինմէք-տէ իսի։ Ֆագաթ շիմտի, անընն իհթի-մալի տախի թըպգը ճիւմհուրիյէթ իհ-տասը իհթիմալի կիպի մէճհուլ տուր։

Գու հալին սէպէպի տախի անճագ շու տուր քի, Սբանեօլարընն քէնտիլէրինէ պիր գրալ օլմագ իւզրէ ինթիխապ իսէ-ճէքլէրի պէրլի պաշը պիր զաթրն իսմի եօգ տուր մէյտանտէ։

Ինկիլթէրրա գրալիչասը, վէ Իթալեա գրալը մախտուսմէրինին, վէ բրէնս Նա-բօլէօնուն իսմէրի պիր վագրթ մէյտան-տա կէզտիքտէն սոնրա, շիմտի պու իսմէր-պիս պիւթիւն դայպ օլմուշ տբր։

Շիմտի գրալ օլապիլէճէքլերի սէօյլէն-մէքտէ օլան զաթլար շու ասթիտէքիլեր տիրլեր։

1. Ֆօն Գարլօսուն մախտումի։

2. Ֆիւք տր Մօնթբանսիէ,

Վէ սապրգ Իզապէլլա գրալիչանընն իւ-միտինէ նէզարէն, պիրտէ քէնտի էվ-լատը։

Ֆօն Գարլօսուն, բարասլար թէէսիրի իլէ հիւքմ իթմէքլեյէ չալըշմըշ օլմասը, վէ 1839 սէնէսինտէքի տախիլի իսթիյալ, անընն էվլատընընն պիզզամ Սբանեօլարը-ըէյի իլէ Սբանեա գրալը ինթիխապ օլա-պիլմէսինէ նէ՞ պիւյիւք իւմիտ կէօսթէ-րիլէպիլիր։

Ֆիւք տր Մօնթբանսիէ իսէ, հէմ Պուրպոն տուր, վէ հէմտէ էճնէպի տիր։ Սբանեօլարընն հէր խուսուստա Պուր-պոն ճինսինէ գարշը իզհար իթտիքլերի ատավէթ, պու բրէնսին տախի գրալ օ-լապիլմէսինէ, շու տուր տեյէճէք պիր իւմիտ կէօսթէրմէզլեր։

Սբրա Իզապէլլանընն էվլատընա կէլ-տիքտէ, զանն իսէրիզ քի, պիզզամ Ի-զապէլլա տախի քէնտի էվլատընընն Սբան-եա գրալը ինթիխապ օլունապիլմէսի հագ-գընտա հիսս իթտիսի իւմիւտին էբէյիճէ պօշ պիր շէյ օլտուղունու պիլմէքտէ տիր։

Թօհաֆը շունտա տբր քի, Սբանեա էհալիսինին մէյլիեաթընա տիւրպինլէր ի-լէ նազար ու տիգգամ իսէնլէր տախի, անլերին էքսէրիյէթի ճիւմհուրիյէթ ի-հտաս իթմէք էճքեարը՞նտա՞ մը տբր, եօգ-սա գրալիյէթ մի, հալէա պու խուսուս-լարը քէշֆ իսէմէմէքտէ տիրլեր։

Ազ վագրթտան վագտալար, իքիսինտէն պիրինի թաստիգ իսէճէքլեր տիր։ Էկէր-չէ դրալըգտա գարար գրլընը իսէ — իրա Ինկիլթէրրա կիպի պիր գրալեյէթտէ պիր տեյէճէյիմիզ եօգ տուր։ Ֆագաթ էկէրչէ ճիւմհուրիյէթ իհտաս օլունա-ճագ իսէ, զանն իթմէյիզ քի պու Սբան-եա իսթիլալը էվրօբաեը պիր ազ սարս-մաեաճագ գատարտա ուֆագ պիր զէլ-զէլէ սըրասընա գօնուլապիլսին։

Մուվագգաթ հիւքիւմէթին իճրա իթմէք նիյէթինտէ պուլունան խուսուս-լարտան պիրիսի տախի, Մատրիտին էն կիւզել քիլիսէսի օլան Սան-Ֆրանչիսգօ նամ քիլիսէյի, պունտան սոնրա կէրէք ատանայիճէ վէ կէրէք ճէնկճէ Սբանեաեը չէրլ ֆիլէտ ճէք օլան զաթլարը օյմա թաս-վիրլերինէ մախսուս պիր մահէլլ հէյեե-թինէ վագ իթմէքլիք իմիշ։

Իզապէլլա Փարիստէ հէրլէ չմիշ կիպի տիր։ վէ Շանդ-էլիզէտէ իքի պագ կիւ-զէլ օթէլէր քիրալամըշ իսէտէ, պունա-ըրն տէօշէմէլէրի հէնուզ հազըրլանմըշ օլմասընընտան, շիմտիքի հալ Բօան քէօշկինտէ իզամէթ իթմէքտէ տիր։

Սոն խապէրլեր, Սբանեանընն տախիլի հալինի պիրուգ գարարթըլար կէօսթէ-բիրլեր։ վէ հաթթա, զուհուրա կէլ-պիյէճէք վագտալարընն էօնիւնիւ ալմագ իշին, էեալէթլերտէ պուլունան ա-սաքիրին պիր մրգտարը հիւքիւմէթ թա-րաֆընտան Մատրիտէ ճէլպ օլունմագ-տա իմիշլեր։

Պու գարարթըլար ճիւմհուրիյէթթ թարաֆկիրլերի մարիֆէթի իլէ զուհու-րա կէլմէքտէ իմիշ քի, պունլարընն ճէպ-ըէ գալգըշմաեա նիեէթլերի պուլուն-տուզու տուեուլտուգտա, մուվագգաթ հիւքիւմէթ պիրպիրինէ կէչմիյէ մէճ-պուր օլմուշ տուր։

Ժէնէրալ Բրիմ, օրտու զապիթանը-նա մախսուսէն թալիմաթնամէլլր իր-սալ իյլէյէրէք, բօյնթիգաճա մատտէլէ-րինէ գարըշմամալարընը թէնպիհ իյէ-միշ տիր։

«Էօյլէ պիր վագրթտա քի, տէր ժէ-նէրալ Բրիմ, պիւթիւն միլլէթ, պիւ-յիւք պիր խուսուսուն գարարը իշին քէնտի բէյնի պէեան իսէճէք տիր։ պէ-լինտէ գըրըճ թաշրեան ժէնէրալլարը-ը էվվելքի կիպի ահալինին ֆըրգալարը պաշընա կէչմէսինտէն նէ ֆէնա նէթի-ճէլլեր հասը օլապիլեր օլտուղունու պիլ-մէզ տէյիլսինիզ»։

Ալքօլէա քէօրբիւսինտէ պիրպիրլէ-րինէ գարշը ճէնքլէշմիշ օլան իքի օրտու-լար, սոնրատան հէր նէ գատար էլ էլէ վէրտիլեր իսէտէ, հալէա պէյնլէրինտէ էֆքեարճա ֆարգ պուլունմագտա օլ-տուղու տախի սէօյլէնմէքտէ տիր։

Նասը քի կէօրինիւր, իշլերին ու-զանմագտա օլմասը, վէ պիր ան էվվել ա-սը էէնիտէն գօնաճագ հիւքիւմէթին պու գատար վագրթ կէրի գալմըշ օլմա-սը բէքտէ իսի պիր շէյ օլմամըշ տբր։

Շու ասթիտէքի պահսը Լա Լիպէր-թէտէն ալարագ թէրճէմէ իսէրիզ։

Նէ-Բոյէֆէտ Դէսէլէտ

Նիսա թայիֆէսինին հուգուգու պու կիւնքի կիւն կէրէք Ինկիլթէրրատա վէ կէրէք Ֆրանսատա օրթաեա գօնուլմուշ պիր մէսէլէ տիր։ պիր թարաֆտան Ինկիլթէրրատա, մատմուազել Լայտիա Պէ-քը նամ գըզ, իսիմէրինի միւնթախիպ-

լէր լեռթասլնա գայտ իթալրէն 5,346 գասլն թարաֆքնտան, գուրա վերմէյ հուգուդ էրէ կէշերմէք իշին պէլէարէյ մահբէմէսի էօնիւնտէ տավա իթմէքտէ օյտուգու հայտէ, տիկէր թարաֆտան ֆրանսատա մատմուատէլ Մարի Տրբէգմ նամ գրզ, կէուէն հաֆթա Պուլվար Գարուչինտէ, սարանդն պիրիսինտէ պիր թագրմ նուրթգրսր իրատ իթմիշ տիր. պու նուրթգլարրն ումումի իւնվանը, էլէֆէ էօրնէ Նէտ Ռայէֆէտ էշիէրէ օրամագ տրր։

Պիրինճի նուրթգուն իւնվանը, Ռայէֆէյ Նէտ վէ հոգուտ, իքինճիսի Ռայէֆէյ Նէտ վէ ֆէյլէսոֆլարէ, իւչունճիսի, Ռայէֆէյ Նէտ վէ շէբէրէնի պէշէրէյէ, տէօրանուճիսի, Ռայէֆէյ Նէտ վէ ադամ (բարոյականութիւն) պէշինճիսի, Ռայէֆէյ Նէտ վէ ֆանֆլէտ, ալթընճրսը, շէհրէրլու ֆարբլար, օյմուշ տուր։

Ինկիլթէրրատա, մատմուատէլ Լայտոիա Պէքրը, ավօգաթրնրն պէլարդէթինէ լարդմէն, պէլէտիյէ մահքէմէսի հուզուրունա տավասրը դրայպ իթմիշ տիր. լաքին բարլամէնթօ հուզուրունա գազանճաղը իհթիմալէն կէօրիւնիր, չիւնքի, բարլամէնթօտա, գարբլարրն գուլրա վերէյէ հուգուգլարը իւ զէրինէ Մ. Շոռ Էր Ֆէվրն թէքլիֆի հէմ Մ. Ճթուարթ Միլ վէ հէմտէ Մ. Կլատսթրն թարաֆքնտան թասահուպ իսթէճքտիր։ Ֆրանսատա պու մէսէլէ օր գատար իրէրլէմէմիշ տիր. չունքի տահա 3,000 գարրնրն պիրտէն իսիմլէրինն միւնթաղսիպլէր լեռթասլնտա գայտ իսիրմէսի մաթլուպ օյունտուգուն կէօրմէմիշլեգ տիր. իմտի, նիսա թայիֆէսինն ազատ դրլընմասը սրազնտա, մատմուատէլ Մարիա Տրէգմ թարաֆքնտան զա հուրա կէլէն ճահա ու իգատամթը նէ գատար թէչվիգ իթսէքազ տրր։

ՏԱԽԻԼԻՑԵԷ

Կէչէնլէրտէ, Սուլթանիէ նամ վաբօրու հիմայունուն Թէրսանէյի ամիրէ ումուրունա թայէին զրլընրպ, անրն եէրինէ պաշգա պիր վաբօր ըսմարլանմրշ օյտուգունու պիլտիրմիշ իտիք։

Լէվանթտա օգունտուգունա նէգարէն, մէզքիւր վաբօրուն եարբլմամասրնա եէնիտէն էմր վերիլիպ, Սուլթանիէ վաբօրուն երինէ զաթը հազրէթի Շահանէլէրի խրատմէթինէ թայէին դրլընճաղը սէօյլէնմէքտէ իմիշ։

— Բօմատան վարիտ օյան խաստէրլէրէ նէգարէն, իլք էվվէլ տէվլէթլու Ֆուատ բաշա հազրէթլէրինին խաստթալրը շիտատէթ քէսպ էթմէյինտէն, հէքիմլէր էնտիշէնէ տիւչար օյմուշլար իմիշ, ֆագատթ տօգթօր Խորատանճեատնրն վէ սայիր իքի նէֆէր Իթալէտալը հէքիմլերին սայ ու դայրէթլերի իւէ էյլէշմիշլեր տիր։

Բարա հազրէթլերի չօգ տէֆա մինիսուսէն ատամլար կէօնտէրիպ միչարիէյհ հազրէթլերինին խաստթալրը նէ հալտէ պուլունտուգունու սօրուպ անլատրգատան պաշգա, քէնտի պաշ հէքիմի օյան տօգթօր Վիալը տախի խրատմէթինէ թային էյլէմիշ իմիշ։

— Խիտիրիկինէ նէգարէն, հիքիմէթի Սէնիյէ, Զապթիյէ տիվանլարրնը թանզիմ իթմէք նէյէթինտէ տիր. շէօյլէ քի մէզքիւր տիվանլար իւչ օտատա եախսօտ մէճլիսէ, եանի մէճլիսի Թահզրզ, Տիվանը Զապթիյէ վէ մէճլիսի Զապթիէ թագսիմ օյունտաճաղ տրր։ Սօնրադքի իքի մէճլիսէր, Սթանպօլտա եէնի թէչքիլ օյունտակէլէն էտալէթ մէճլիսէնին հիքմի թահթրնտա պուլունտուգու հալտէ, մէճլիսի Թահզրզ իսէ, տիկէր մէճլիսէրտէն այրրլրպ, եինէ Զապթիյէ նազարէթի հիքմինտէ գալաճաղ տրր։

ՍԻՐԻԱ

Պունտան ագտէմ Ա.բրահիմթան չէօլէրինտէ քէնտի պիր թագրմ բէֆիգլէրիյէ պաղը գապիլէլեր իւէ ճէնքլէշիպ, վէ սօնրատան հիքիմէթին էլինէ տիւշէրէք, Շամտա թէվզրֆ օյունմուշ օյան Մ. Օրէյլի նամ Ինկիլիզ միրալայը իսթինթագլարրնա պագմագ իշին մսխսուսէն թէչքիլ օյունմուշ օյան պիր մէճլիսէն, Պասը–ալիտէն թալիմնթա պէքլէմէքտէ օյտուգու պիլտիրմիշ իտիք։ Պու տէֆա Լէվանթտա օգունտուգունա կէօրէ, մէրգում միրալայ, վէ բուֆէգասրնրն Շամտա տավալարրնա պաղրլրպ, Տէվլէթի–ալիյէ թէպտասրնտան օյան բէֆիգլէրին Սիրիատա մահպուսիէթլերինէ հիքմ իտիրմիշ, վէ մէրգում Ինկիլիզ միրալայը վէ եավերի տախի թէքբարէն իսթինթագլարրնա տէվամ օյունմագ իշին Իսթանպօլա կէօնտէրիլէճէքլէր տիր։

Ճէպէլի Լիպնանտա տէվլէթլու Ֆրանգօ բաշա հազրէթլերի, քէմալը ճահտ ու իգատամթա իսլահաթլարրն իճրասրնա տէվամ իթմէքտէ, վէ հէր քէսին հիւսնիսի նաղար վէ թէվֆճիհինի իւզէրինէ տավէթ էթմէքտէ, վէ նիհայէթ քէնտի մէմուրիյէթինի լաեզրը վէճճիւզրէ իճրա էյլէմէքտէ տիր։ Սիրիա վիլայէթինէն քեաֆիֆէյի նահիյէրինտէ վերկի թահսիլինտէ դայէթլէ ճահտ ու իգատամ իսիրմէքտէ տիր։ Պէյրութ վալիսի Ռեամիլ բաշա հազրէթլերի մարիֆէթիյլէ, հէր եէրտէ պագաեալար քէմալի իդատամա թահսիլ օյունմագտա տրր։ Թօզէֆ Ռարամրն, Ռէսրուանա կէլմիշ օյտուգու թէվաթուրու օրատա էբէյիճէ վէլվէլէյի մուճիպ օլմուշ տուր։ Լաքին շիմտիյէ գատար մէրգում մէյատանա չբդմամրշ տրր։

ՄԵՃՄՈՒԱՆԸՆ ԱԷՐՊԷՍԻՑԵԷԹԻ

Մանրամասն 803էնջի Նէտիէնտէ պաքէյէ։

Մէրպէսիյէթ մաքմնասրնրն էն պիյիք չարխ, վէ եախօտ աղաճրնրն քէօքիւ վէ քիթիյիւ, տիւչունմէք, սէօյլէմէք, վէ եաղրպ օգումագ սէրպէսիյէթի օյուպ, վէ սայիր քեաֆիֆէյի սէրպէսիյէթլերին իսէ օնա թապի պուլունմասրնտա չիբդէ եօգ տուր։

Պիր չօգ տէֆա սէրպէսիյէթին զիքրինի կէչտիկմիզտէ, թապպաթիյլէ, վագթինէ վէ իշինէ կէօրէ, իճապ իսէն սէրպէսիյէթի անպաթարմագ խթէմիշիզ տիր։

Մէճմուա պու տէֆա, սէրպէսիյէթէ տայիր օյան վազլարրմրզը թարիզ իտէրէք, գանզի մատատէր հագգրնտա սէօյլտիքլերիմիզի, աշիքեար սուրէթտէ, ճէրհ իթմէյտպ, էվվէլ էմիրտէ, ումումի սուրէթտէ սէրպէսիյէթին, իսմի վար վէ ճիսմի եօգ, խէեալի պիր շէյ օյտուգունու իստատա իյլէմիշ տիր։

Մէճմուանրն օլ պապտէ եաղտրգլարր գըրիթիգաեա շաեան ճիւմլէլերի պէեան իլէ ճէվապլարրնը տախի վէրիրիզ։

«Ցիւնատտէ, տէմիշ տիր մէզքիւր «զազէթա, էյէր պիր լուզէթ վար ի«սէ քի, հէր քէսին ադրլնատա կէլդմին, «քիմինէ իւմիտ քիմինէ չօրգու վերմին, «տարդիմա սու ի խիթիմդ գրլընսրն, էյհա«սլ տիւնեատա էկէր պիր լուզէթ վար «իսէ քի, հէր կիւն գուլանրլարն, վէ դէր «մանասը օլմասրն եախօտ մանասրնը էյնէ պէրնէ», «էյհասլ պիր լուզէթ վար իսէ քի, ինդ «օլսան վէ ճիսմ օլմասրն, խոյալրնը օլսան վէ «ռուհնէլէյէ օլմասրն, շեհպհէսիզ պու «էրդէս ընէյէր եախօտ հէրէրէյէր լուզէթի տիր։ Չօգ տրգու իտէրտիմ քի, հէր կիւն պու լուզէթի մուգատտէրն լեանարրրնտա գուլանդիարրն հեր պէրէ, եախօտ նէ սէօյլէ եօրում եալրնրզ պէրէ, պու լուզէթին մանասրնրն նէ՝ օյտուգունու պիպէ սէօյլէ եէպիլսին եախօտ պիր եէրլէ նազտպիլսին, վէ պիրինին սէօյլէտիյի եա նազտրրդ, օ պիրինին սէօյլէտիյինէ եա եազտրզնա ու եապիլսին։»

Մէճմուանրն գավլինճէ, վէ տահա ատզրուսու հիքմտու իլամրնճա [illegible] էյէրէ ատնիլէն չէյին, մանասը եօք, մանասրնը էնէմէ պէնդէ իմիշ, էսէ վար իմիշ, լաքին ճիսմ եօք իմիշ, էյէրլրի իմիշ, վէ «ռուհնէլէ» տէյէլ իմիշ։ Վէ պունտանտա դաթինազար, մէզքիւր լուզէթի լիսանրնա ալանլարրն քեաֆիֆէսի տէյիլ, եալրնրզ դէրէտ տախի, նէ մանասրնը սէօյլէյէմէյէ վէ նէտտ եազտրզնա, պէրդէրէտ սէօյլէսիկի վէ եազտրզնա, պէրդէրէտ մանասրզ իմիշ։

Մէզքիւր զազէթանրն պու իստատասրնտան, իքի քէրրէ իքի տէօրթ իսէր կիպի աշիքեար սուրէթտէ անլաշրլմագտա տրր քի, սէրպէսիյէթի տէնիլէն չէյ, գարագունճօլզ կիպի խէեալի պիր չէյ օյտուգունտան, վագա իսմի վար իմիշ իսէտ, ճիսմի եօգ իմիշ։

Շունա տախի ունուրթմաերպ տիզգաթ իթմէլիյիպ քի, Մէճմուա չու եա պու սէրպէսիյէթին, վէ եախօտ չու եա պու տէրէճէ սէրպէսիյէթին իսմի վար տրր էմմա, ճիսմի եօգ տուր տիմէյիպ, իլլա ումումի սուրէթտէ, սէրպէսրսթլիք տէնիլէն չէյին վիճուտի օյմատրզրնը իստատա վէ իլան ուիգրար իթմէքտէ տիր։

Մէճմուանրն պու քիւսթախլրզը, կէրչի թէատճիպպէ չատան տրր, լաքին իլք տէֆա իպրազ իյլէտիկի եէնի պիր քիւսթախլրզ տէյիլ տիր, պունա մանէտտ եիւզլէրճէ քիւսթախլրզրնը տահա կէօրմիշլիզ տիր. մէսէլա, վագթիյլէ փարա հալրէթլերի իչին, եագրն վագրթտա, էսկի զէմանլարտա օյտուգու կիպի, հիւքմտարլար կիտիպ, տէյիլ մէզհէպճէ պիր ատէթ ու հիւրմէթ նիյէթիյլէ, իլլա զօրգուլարրնտան նաշի, ատազլարրնը էօբէճէքլէր տիր էմիշ, վէ պունու սէօյլէմէքլէ իթալեա գրալրնր անլաթմագ իսթէմիշ իքէն, մուղայիրի օլարագ արգասրնտան, Ավսթրիա իմբէրաթօրու տախի բարալրզրն նուֆուզու զինճիրինի պիր սուրէթի թահդիրանէտ գերրպ պիր թարաֆա աթարզը, վէ հէնուզ պունտան իքի մահ գատար մուգատտէմ, Ալթուն–կիւլէ յայէաթէ գրլարզը խբանեա գրրալիչասրնրն տախի թախթ ու թաճրնը զայպ իմիշէյլէ, բաբալրզ նուֆուզու վիրանէսինին էն ղիեատ իչէ եարատապիլէճէք պիր գբամրնրն տախի տէվրիլիպ եէր իւէ եէքատն օյտուգու կէօրիւմիշ տիր. ֆագաթ, Մէճմուատա տին գուվվէթի զիեատճէ օյտուգունտան, իհթիմալ տրր քի, էվվէլքի իթիգատրնտա հալէա գավի գալարագ, իւմիտ իւէ եաչամագտա տրր։

Բէզտիք քիւսթախլրզ իսէրէք, Եվրոպա իւէ Ամէրիգա արասրնտա վաղ օյունան թէկէկրաֆ իշին, օյտատեաճագ տրր տէմիշ իսէտ, պիրիսինէ մուվաֆֆագ օյունտուգտան պաշգա, Եվրոպալրլար իստատա, հիւնէր ու սանաթ վէ զայրէթ խուսուսունտա, Մէճմուատան զիեատէ քիւսթախ օյտուգլարրնտան, պիր իքինճիսինի տահա եաբմազրզա դալզրշմրշար տրր, վէ զայրիհիւմ, վէ զայրիհիւմ։

Մէճմուանրն իհիգատրնճա «էրդէ-էյեէր» տէնիլէն չէյին իսմի վար իմիշ իսէտ, ճիսմ եօգ իմիշ. հալ պու քի պէրագալրմ սայիր իսազաթլարը, տիւնեատա բէք չօգ, վէ հէր նէվի սէրպէսիյէթին հիմ պուլունմասրնա, պիզզաթ քէնտիսինին էօյլէ պիր եալանը ճէսարէթ իտիպ սէօյլէյէպիլմէսի սէրպէսիյէթի տախի պիսիք պիր տէլիլ տիր. եօղսա, էկէր սէրպէսիյէթի օլմամրշ օյսա իսի, մէզքիւր իհթիրա վէ եանլրշ, վէ եախօտ եալանրյա, քեաֆիֆէյի ֆէյլէսոֆլարա, ալիմլէրէ, քեամիլլէրէ, վէ հաթթա ճէմիյէթի պէշէրիյէյէ, ազորուտան ազորու պիսիք, վէ բէք պիսիք պիր հագարէթ իթմիշ օյտուգունտան, անինտէ քէնտի ճիսմի, իպատուլլահրն զազապրնա ուզրաեարագ, նագէպտա իտիլէճէկինտէ չիբդէ եօգ իսի։

Էկէր սէրպէսիյէթ խէեալի պիր շէյ օլմուշ օյսա իսի, օն եէտի սէնէտէն պէրու եէտի եիւզ ալթմրշ տօգուզ նիսսէսինտէ, եէտի պին եէտի եիւզ եէթմիշ եէտի տէֆա պիր պիրինէ մուղայիր ըէյ ու էֆքեար վէ մէպտէլէր վաղ իթտիքտէն պաշգա, քէնտի մէզհէպտաշլարրնրն, վէ ալէլ խուսուս լուսաորչականլարրմրզրն, նահագ եէրտէ նամուսունա թօգունուր եիւզլէրճէ պահսլար տէրճ իտէպիլմէսի իհթիմալէն օյտագ իսի։

Վէ նիհայէթ, էկէր Մէճմուանրն տէտիկի կիպի, պու ալէմտէ հիշ պիր ատամ տախի, սէրպէսիյէթին մանէասրնը պիլմէսէ իսի, չիմտիյէ գատար քէնտույէ պիր միլիեօն զուրուշ գատար բարա վերմիշ օյան էհալի, պու կիւն տահագա գալդարագ, վէ հիւմանի ըիզասը իլէ վերմիշ օյտուգունու իշ եէրինէ գօյմահարագ, «օն եէտի սէնէտէն պէրու, իթմիշ օյտուգուն վատէրէք մուգապիլ, սէն էհալիյէ նէ՞ մէպտէ էօրէթտին, գա՞նդի ճիհէթտէ թէնվիր իթտին, վէ գա՞նդի եօլտա թէրպիյէ իյլէտին» տէյէրէք, մէպտաղը մէզպուրու կէրի իսթէյէսիլէճէկինտէ չիբդէ եօգ իսի. տիմէք տիր քի, տէյիլ պիր ատամ, իլլա, Մէճմուանրն տէտիկի կիպի հէր ատամ խէեալթ իլէ եաշամագտա օյմատրզրնտան, քէնտիսինտէ սէրպէսթ սէրպէսթ խթէտիկինի սէօյլէյէպիլմէքտէ տիր։

Էկէր Մէճմուա, պիլմէտիկինտէն նաշի, սէրպէսիյէթին իսմի վար տրր էմմա, ճիսմի եօգ տուր տէմիշ օյտա իսի, էյլի-չիբդէ ատտա օյունան ֆէյլէսոֆլարրն (սէրթիք) թարիգաթրնտան պուլունմագտա օյտուգունտան, իհթիմալ տրր քի պիզզաթ քէնտի մէվճուտիյէթի հագգրնտա տախի կիւմանը վար տրր տիյէրէք աֆվ իսէր իսիք. հալ պու քի էօյլէ օյմատրզ, իլլա, պիզճէ սատէճէ ճիզվիթիլիյինտէն նաշի, մագսէտի սէրպէսիյէթի պապրնտա հէր քէսին տուլզուսունու մահվ իթմէք, վէ հէր քէսին արզու վէ զայրէթինի էքսիլթմէքտէն իպարէթ տիր. նասըլ քի, հէր վագթ, վէ ալէլ խուսուս չու օն պիր դաչ սէնէլէր զարֆրնտա, բաբա հազրէթլերի պաշլարրնտա օյտուգու հալտէ, քեաֆիֆէյի ճիզվիթլեր, վէ ումումէն գաթօլիք եպիսկոպոսարը, վէ սայիր բահիպլերի, վէ քէշալիք օնլարրն էսիրլերի մագամրնտա պուլունան հիքմտարլար տախի, վար գուվվէթլերիյլէ, վէ կիզլի վէ աշիքեար սուրէթտէ, եաշամագրզը, սէօյլէմէքլիյի, վէ հէր նէվի թարիգ ու թէտապիրի մէվզրի իճրայէ գօեարագ, մէզքիւր միւպարէք «էրդէ-էյեէր» լուզէթինէ գարշը գօյմուշլար տրր, վէ հալէա տախի գօյմագտա տրրլար։

Սէրպէսիյէթ խէեալի պիր չէյ իմիշ, էօյլէ՞ մի. սահիհէն սէօյլէրիպ Մէճմուա, իսթանպօլ կիպի պիր մէմլէքէթտէ, պու քէրրէ պու գատար Լուսաորչական Հայրար, վէ պիրտէ Մանգուսմէյի էֆքեար զազէթասը վար իքէն, էօյլէ պիր լուզէթի լիսանէ ալմանրզ, սայիր քիւսթախլրզլարրնրզրն քեաֆիֆէսինին մա ֆէվզինտէ սաեբլսա սէզա տրր։

Տիմէք տիր քի, եիւզէրճէ վէ պինլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու, բէյզամպէրլէր, բէսուլլար, ալիմլէր, ֆէյլէսոֆլար վէ ֆէտաքեարլար, Թէհի՛ եէրտէ «էրդէ-էյեէր» պազրբարագ, ըընտանլարա, գալէլէրբ, վէ զէնճիրլէրբ կիրմիշլէր. Թէհի՛ եէրտէ խաքէնճէլէր ալթընտա հէլաք իտիլիպ վէ սիբրկինլէրտէ չիբրիմիշլէր, վէ նիհայէթ Թէհի՛ եէրտէ գանլար տէօքբէրէք, պէնիի ատէմին աղլ ու ֆիքր թարլասրնտա դաթէն թապիաթ թարաֆքնտան էքիլմիշ օլան սէրպէսիյէթ թօխումունուն պէսէնիպ. ֆիլիպէնճէսինի, չիչեքլեր աչմասրնը, վէ միվէլեր վիրմէսինի, վէ էսկի տիւնեանրն եէնի պիր հալէ կիրմէսինի մուճիպ օլմուշլար տրր։

Տիմէք տիր քի, պըրագալըմ աթիգ վազրթլարը, Թէհի՛ եէրտէ 1688 տէ Լօնտրատա, 1776 տա Ամէրիգատա, 1789 տա Ֆրանսատա, 1848 տէ հէման Եվրոբանրն հէր թարաֆքնտա, 1860 տա Իթալեատա, 1862 տէ Թէքբարէն Ամէրիգատա, 1867տէ Ավսթրիատա, վէ 1868 տէ տախի Իսբանեատա, պո՞ւ գատար գանլար տէօքբէլմիշլէր. վէ սանճագլար իւզէրինտէ Ե–Ը՝ «էրդէ-էյեէր» լուզէթլերի եաղըմրշ տրր։

Վէ տիմէք տիր քի, Թէհի՛ եէրտէ Եվրոպանրն վէ Ամէրիգանրն պինլէրճէ միլէլիթլերի, միլեօնլարճա ճիլտ քիթապլարը, վէ պինլէրճէ նիսսիսէ դաղէթալարրյա «էրդէ-էյեէր» վաղ իթմէքտէ տիրլէր. վէ եիւզէրճէ սէնէտէն պէրու միլեօնլարճա էհալի տախի հիսապսրզ փարալար վիրէրէք ալրպ օգումագտա տրրլար։

Հէյ վա՛հ, պագ չու տիւնեանրն քէօրլիյինէ, ճահիլլիյինէ, վէ նամքէօրլիյինէ, նէ եիւզլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու պիր բէյզամբէր չըզբպտա, Թիւրքիատա գաթան էմսալի կէօրիւլմէմիշ պէօյլէ պիր եէնի ֆէյլէսոֆլուգ վէ ալիմլիք եըլտըզը տօգաճաղրնը, էվվէլնտէն իպատուլլահա խապէր վերմիշ, վէ իպատուլլահրն օլ գատար փարա, վաչքթ, ագլ ու գինն վէ դան ու ճանրնրն Թէյլէֆաթտան հրֆզ ու վիգայէսինի մուճիպ օյմուշ, վէ նէտէ հիշ պիր ալիմ, հիշ պիր հաքիմ, հիշ պիր հիքմտար, հիշ պիր տէվլէթ, վէ հիշ պիր միլլէթ, իսթանպօլ-

տա օրան պէօյլէ պիր ագըլ հօճասընա միւ-բաճաաթ իլէ նասիհաթ ալմըշ տըր. հա-գըրգաթէն պիւյի՛ւք ճահիլլիք, պիւյի՛ւք քէօրիւք, վէ պիւյի՛ւք նանքէօրիւք։

Կաչա՛ Մէճմուա, հէմ չօ՛գ եաշա քի, թիւրքիամըզըն, վէ հաթթա Ասիամըզըն չան ու չէրէֆ վէ իֆթիխարընը արթըրասըն...։

Տեվֆ.

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻԿԷ

Մանը-Ֆէյ մախսուս Ռեյթէրոֆ.

(Ադան Ռէ-Ռեը.)

Իթալեա վէ Ռօմա.

Ֆլորա 26 Նոյեմբեր.

Պու կիւն, Մ. Մարի, մէպուսան զամարասընտա ըէյիսլիք մէմուրիյէ-Ռինի գապուլ իտէրէք, չէօյլէ տէմիշ տիր. «Իթալեա, իսլահաթ, իգոնոմիա վէ ադիլ ու սէրպէսթ պիր հիւքիւմէթ սայէսինտէ, հէր քէսին արզուսինտէն պուլունան մագսէտէ վասըլ օլաճագ տըր։

Էվրօբա, Իթալեա հիւքիւ-մէթի իլէ, էճնէպի սինկիւլէրի մա-բիֆէթի իլէ տուրմագտա օլան պիր հիւ-քիւմէթ պէյնինտէ, եանիեա սէրպէ-սիյէթի զայպ իթմէքլիք եախօտ գան տէօքմէքլիք պապընտա թէրէստիւտ կէօսթէրմէյիպ, պիզիմ թարաֆըմըզը թուլթաճագ տըր։։

Լոնդրա 26 Նոյեմբեր.

Ինկիլիզ գոնսոլիտի, աչելտը 94 1/4.
Էսհամը ումումիէ. աչելտը 41 7/8.
գաբան. 42

Փարի 26 Նոյեմբեր.

Ֆրան. Ֆոնտսու աչելտը 71,75.
Իթալեա » « 57,00.
Էսհամը ումումիէ, » 42,80.

Լէվանտ 26 Նոյեմբեր.

Բամուգ բրաչասը գավի իտի, պու կիւնքի սաթըշ 12,000 պալեա.

Լոնդրա 26 Նոյեմբեր.

Ֆիւնքի կիւն, Ինկիլիզ պանգասընտան 120,000 ինկիլիզ լիրասը չըգարըմշ տըր։

Բէրլին 26 Նոյեմբեր.

Մ. տը Պայսթ, Ռումանիասա զուհուրա կէլէն գարըշըգլարը հագգընտա Ավսթրիա հիւքիւմէթինին նէ թարիդ իթթիխազ իտէճէկի զընընտա, Մաճառ վէքիլլէրինէ խիթապէն վերտիկի ճէվապընտա, Ավսթրիա հիւ-քիւմէթի բօլիթիգասընը, գօնշու տէվ-լէթլէր իլէ մուամէլաթը ուսթանէտէ պուլունմագտան իպարէթ օլսուղունու պէեանտէն սոնրա, Ուլահ Պուղտանը զապթ իթմէք էֆքեարընտա պուլուն-ուղունա տայիր շուեու պուլան թէ-վաթուրու տախի ճէրհ իթմիշ տիր։ Սոնրատան շու վէճհ իւզրէ իլավէ իթ-միշ տիր։ Ուլահ Պուղտանըն սիլահ-լանմասը սուլհ ու սալահա պիր մուխա-թարալը հէյէթ քէսպ իթտիրիր, պու թէտարիքեաթը հարպիյէ, Ռու-մանիա իլէ Թուրքիա միեանէսինտէ ճարի օլան միւնասէպաթը ուսթանէ հագգընտա Ֆէնա նէթիճէյի տախի մուճիպ օ-լապիլիր. կէրէք Ավսթրիանըն վէ կէ-րէք սայիր տէվլէթլէրին, Ուլահ Պուղ-տանտա զուհուրա կէլէն հարէքէթի տիգ-գաթ իւզրէ գովլաեաճագլարը թապիի պիր մատտէ տիր. լաքին, զունու իլէ պէրապէր, Ավսթրիա տէվլէթի, սայիր թէտապիրի էհթիրազէյէ թէչէզպիւս իթմէկէ ասլա հաճէթ կէօրմէզ։։

Փարի 25 Նոյեմբեր ուշանը ուաղ 6 վ 26 դաքիքասընդա.

Ղազէթալարըն պիլտիրտիքլէրինէ մուղայիր օլարագ, Մաճարինէն վէֆաթ իթմէմիշ վէ խասթալըղընըն իսկ էյիյէ թէպտիլ օլմուշ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

Մարտիր 25 Նոյեմբեր.

Պիւրկո եագընլարընտա, Գարլը թարաֆկերլէրինէն միւրէթթէպ պիր ֆըրգա կէօրիւլմիշ տիր։

Փարի 26 Նոյեմբեր ուաղտանը ուաղ 3 վ 40 դաքիքասընդա.

Մօնիթէօր ղազէթասը, Էլրօբանըն սայիր մահէլլէրինտէ վուգուա կէլմիկի միսիլլու, Բրուսիատա տախի սուլհ ու սալահ էֆքեարընը ղալէպէ իթմէքտէ օլտուղունու, եանի սուլհ ու սալահ արզուսունտա պուլունանլարըն սաեբսը էքսէրիյէթ իւզրէ արթմագտա պու-լունտուղունու թաստիգ իթմէքտէ տիր։

Նէ-Նօրք 25 Նոյեմբեր.

Գուպա ճէզիրէսի էշգրեալարը քեաֆֆէթէն իթաաթ իթմիշլէր տիր։

Փարի 26 Նոյեմբեր աքշամը ուաղ 5 վ 56 դաքիքասընդա.

Գավանին մէճլիսինին ալաֆրանկա յունվար 4տէ թէճէմմիւ իտէճէկի, Բաթ-ըի ղազէթասընը պէեանընտան տըր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ

Լէվերբուլ 26 Նոյեմբեր.

Օրթա Նիւ-Օրլէանս բամուղու 11 1/8տէն 11 1/4.

Սուպուճագ բամուղու 9.

Սաթըշ 16 պին պալեա Օրլէանս, բիա-չա ղաեէթ գավի տիր.

Մարսէլ 26 Նոյեմբեր.

Պանտրմա պուղտայը սէրթ 130/126 ֆրանգ 34.

Թունա պուղտայը եումուշագ 128/124 ֆրանգ 33.

Ատանա բամուղու գավի ֆրանգ 105.
Կուրճի » » » 90տան95
Սիւրիա սուսամը սօնրատան թէպլիմ ի-տիլմէք իւզրէ ֆրանգ 59,50.
Էտիրնէ գօղասը 4 վէրիր ֆրանգ 32.
Սիւրիա ֆիլաթուրու ֆրանգ 118տէն120.

Լոնդրա 26 Նոյեմբեր.

Արբա հաղըր տուրկուն չիլին 30.
Մըսըր պուղտայը հաղըր » 37/6.
Թիֆթիք մէվճուտ եօգ » 43/6.
Աֆիոն » 30/6.

ԷՍԱԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Նոյեմ. 15	Աքշամ գաւանտը . . .	46- 6
» 16	Սապահ աչելտը	46- 8
» »	Էն եիւքսէք	46- 8
» »	Էն աշաղը	45-37 1/2
» »	Էօյլէն գաբանտը .	———

Ա Զ Գ Ա Ճ Ի Ն

Կը լսենք թէ՝ մէկ քանի եպիս-կոպոսներ մեկտեղելով՝ ներկայ Ս. պատրիարքին զուտ կրօնական եւ ազ-գային խնդրոց մէջ եկեղեցական եւ ազ-գային օրինաց հակառակ վարուելուն համար՝ զինքը ամբաստանեալ պիտի հրատարակեն եւ վեհ. կաթուղիկոսին պիտի բողոքեն եղեր.

Եթէ այս լուրը ստոյգ ըլլայ եկե-ղեցական եւ ազգային պատմութեանց էջերուն մէջ կարծենք թէ՝ կաթուղիկո-սի կողմէն փիլոնը առնուածպատրիար-քի մ'անունը պիտի արձանագրուի որ քիչ հետաքրքրական չէ։

— . . . Խմբագիր.

Ինչպէս որ ասկէ առաջ ձեր ազգօգուտ լրագրոյն միջոցաւը հրատարակած նամակնուս մէջ խոստացեր էինք Ս. Էջմիածնեան ընկերութեան հաշիւը մեծ. բաժանորդաց հաղորդել ամսոյս սկիզբները, ահաւասիկ մեր խօսքը կատարել կը փութամք, խնդրե-լով ձեր մեծապատուութենէն որ բարեհա-ճիք հրատարակել ազգասիրաբար եւ այս նամակը։

Արդ՝ Ս. Էջմիածնեան ընկերութիւնը՝ որ առաջիկայ տարւոյս յունիս ամսոյն մէջ հիմ-նուեցաւ ի ձեռն գեր. Խորէն սրբազանի ի նպաստ Մաքրուհեան Վարժարանին, այսօր հարիւր յիսունը եօթը բաժանորդ ունի եւ եօթն հարիւր վաթսուն եւ մէկ բաժին, ո-րուն հինգ ամսուան գումարը (բաժինը 2 ղուրուշէն հաշուելով) կընէ 7640 ղուրուշ. բայց որովհետեւ ամէն բաժանորդք իրենց տուած խօսքը գժբաղդաբար չպահեցին. ուստի մինչեւ ցայսօր մանաժողովոյս ձեռ-քը հասած գումարն է 4722 ղուրուշ, ը-սել է թէ ընկերութեան բաժանորդներէն մանաժողովս կը պահանջէ 2888 ղուրուշ յունիս մէկէն մինչեւ ցվերջ հոկտեմբերի։

Մանաժողովս առանձին տպել տուած է մեծ. բաժանորդաց անունները, ուր իւ-րաքանչիւր ամսոյ մէջ անվճար մնացած բա-ժինները նշանակուած են։ Այսօր մէկ օրի-նակը նամակիս մէջ ներփակեալ կը տեսնէք, եւ հասարակութիւնն ալ կարող է եկեղեցւոյս բանակալը գտնել։ Մանաժողովս շը-նորհակալ է այն Ազգասէր բաժանորդնե-րուն որ ամէն ամիս կը վճարեն իրենց բա-ժինները։ Իսկ չվճարողներէն կը խնդրէ որ բարեհաճին յիշել իրենց յօժարակամ խոստ-մունքը, եւ անպատիւ չընել իրենց ըստ-բագրութիւնը։

Ընդունեցէք . . . խմբագիր մեր յարգանքը.

Պէշիքթաշ 15 Նոյեմ. 1868.

Ատենապետ Գանձապետ
Պօղոս Աշնանեան. Յ. Մաքսուդեան.
Համարակալ Ա. Գ. Ցիվէրեան.

Մեզ ղրկուած բաժանորդաց ցանկին վերջը գրուած սա հաշիւը յայտնի կը ցուցնէ թէ՝ Էջմիածնեան ընկերութի-ւնը ինչ եւանդով սկսեր եւ հիմայ ուր հասեր է։

Ընկերութիւնը ստորագրեալ 761 բա-ժին ունի, ասոնց չը վճարուածներն են։

Յունիսի	մէջ	64
Յուլիսի	»	66
Օգոստոսի	»	309
Սեպտեմբերի	»	310
Հոկտեմբերի	»	695

Արդ այս հաշիւը կը ցուցնէ որ հի-մայ Էջմիածնական ընկերութիւնը միայն 66 բաժին ունի վճարող եթէ վերի հա-մեմատական հաշուով հեազհետ այս ալ չի պակսի, բայց ենթադրենք որ՝ չը պակսի՝ ամիսը կընէ 132 ղուրուշ որ՝ տընտես մ'անգամ չի գոհացնէր։

Արդ ուրեմն այս նիւթական 132 ղու-րուշն է՞ր որ՝ Գեր. Խորէն սրբազանին վը-րայ այնչափ ծանր պատասխանատուու-թիւններ դիզեց, եւ վաղը արդեօք Գեր. Խորէն սրբազան իրաւունք չո՞ւնի ըսելու որ՝ նախ դուք ձեր վրայի ամսական 2 ղուրուշը չը վճարելնուդ պատասխանը տուէք, եւ վերջը Մաքրուհեան վար-ժարանին բարոյական պատասխանը ինձմէ պահանջեցէք։

Վերցնենք այս փոխադարձ պատաս-խանատուութիւնները մէջ տեղէն, բայց Պէշիքթաշի զաւկին անուսում մնալուն ծնողական կամ թաղական պատասխա-նատուութիւնն ալ կրնա՞նք վերցնել մէջ տեղէն, եւ եթէ այսօր վերցնենք, վա-ղը Պէշիքթաշի երիտասարդը չը՞սէր որ՝ «դուք մեզ համար ամիսը 2 ղուրուշ խոստանալով եւ զայն չը վճարելով մեր բարոյական սպանիչներն եղաք»։

Անցեալ օր բարեսէր ընկերութեան առթիւ ըսածնիս այսօր կրկնելով կրսենք որ՝ ընկերութեանց սաուգիւ թշնամին այն է որ՝ խոստացածը չը վճարեր եւ յան-ձին առած պարտաւորութիւնը չը կա-տարէր։

Ո՞վ քեզ սոխպեց որ սուչափ բաժին խոստացիր, եւ անով դպրոցին ծախքն ա-ւելնալուն առիթ եւ վերջէն չը վճարե-լով, դպրոցին գոցուելուն պատճառ ե-ղեր։

Բայց այս ընթացքն ընդհանուր է. ասոր առջեւ վհատելը գործել չէ. պէտք գործի մը գլուխը կեցողը թէպէտ ցա-ւալի բան, բայց ի սէր իր սկսած գործին, պարտաւոր է այս ամենուն ճարը խոր-հել եւ միանգամայն սկսած գործը շա-րունակել։

Ահա այս վիճակին մէջ կը գտնուի այժմու Պէշիքթաշի Մաքրուհեան վար-ժարանի տնօրէնութիւնը զոր գոնէ այս-չափով խրախուսելէն աւելի մէկ բան մը չը կրնաք ընելով, հնացածը թաղեցուցն դպրոցասէր մասին կը յանձնենք եւ կը յուսամք որ՝ Մէճմուայի քարոզած ու-սմանց խնայողութեան սկզբունքը չը կրը-նար տապալել Պէշիքթաշի Մաքրուհեան վարժարանն։

Ամենասիրելի եւ սրբազան Հայր եւ խառն ժողովոյ մեծապատիւ անդամ բարե-բար տեարք.

Արդարեւ տաղտկալի իմն թուի ձերդ վեհանձնութեան վերստին ունկնդիր լինիլ զբողոքէ Աղթամարայ տառապեալ թեմա-կանացս, զի այս չորք ամիս են յորմէ հետէ մեծահիզ աշխատութեամբ ձեռնարկ լինիք ի գործ դնել զկաթուղիկոսական կենդանի խնդիրն. սակայն մինչեւ ցարդ երկարաձգ-ելով ամենայն ոք յուսահատեալ մնաց ի վարանս, եւ ներքին թշնամիք ուրախաց-եալ ըստ այնմ՝ զօրացան ի վերայ մեր ան-հընարին բռնութեամբ, եւ աթոռն Աղթա-մարայ իսպառ խանդարեալ նսեմացաւ ան-կանելով ընդ ներքոյ ծանր պարտուց. իսկ ինքնակոչ կաթուղիկոսն մեր՝ տիրասպան խաչատուր եպիսկոպոսն գործակցութեամբ խիղանցի վատասիրտ Յակոբ եպիսկոպոսին զամենայն հարստութիւնն Ս. աթոռոյն ծախ-եաց անխնայ. որպէս զի հացէ փառամոլ նպատակին իւրոյ, ո՛չ միայն այսքան, նա-եւ՝ բազումք ի կարգաւորաց եւ յաշխար-հականաց ի պատճառս նորուն չղթայակապ տանջանօք յանիրաւի դատապարտեալ էր զի դրաւեալ ի կենաց, եւ որ մերկացաւ յընչից եւ յստացուածոց. ուստի առոչինչ համարելով զպատուէր հրամանի կեդրոնա-կան վարչութեանդ, չարիմաց հնարս հնար-եալ կեղծ եւ խարդախեալ կնգունակ հը-նարագրովք խաբել ջանացին զազգն եւ զազգային զգլխաւորսն, իբրու թէ՝ ան-մեղք են ինքեանք յարենէ պիւլպիւլ ան-ուանեալ Պետրոս կաթուղիկոսին, եւ թէ ժողովուրդն զինքն խնդրէ կաթուղիկոս, եւ կամ թէ անյաջող լիցի կաթուղիկոսութիւն նորին. դիմեն ժողովուրդք ի կրօնափոխու-թիւն, եւն. եւն. բայց խնամածու տեարք՝ հաւատացէք յԱստուած կենդանի, զի ո՛չ մեք կրօնափոխ լինիմք, եւ ո՛չ զայն ընդ դէմ անօրէնութեան ազգին ընդունեմք կա-թուղիկոս, որ օծեալն է անմեղ արեամբն պիւլպիւլ կաթուղիկոսին։ Նոքա զոր ինչ կնքեալ եւ գրեալ են յանուն մեր, սուտ եւ կեղծիք են բոլորովին,

Զի գոյ յինքեանս բաղում անտէր եւ խար-դախեալ կնիք, զորս ի դէպ ժամու գոր-ծադրեն ընդդէմ խղճի եւ արդարութեան. որպէս է տեսանել յայսոսիկ աւուրս, զի այն ինչ վերադարձեալ ի Վան քաղաքէն խաչատուր եպիսկոպոսն եւ ունէր դիմել ի մայրաքաղաքդ, արար զվեց հատոր մահսե-բագրութիւնս, էր զի բարեկամաց իւրոց ետ կնքել, եւ էր զի բռնութեամբ եւ սպառ-նալեօք ոմանց ետ կնքել, եւ զմնացեալ բաց տեղիսն ելից խարդախ կնքովքն այնո-քումբք, յորոց մինն առ գերապայծառ Հա-սունեանն է գրեալ՝ եթէ ազգն ընդհակա-ակն գործեսցէ՝ նովաւ յայնժամ առ կա-թուղիկս դիմեալ պաշտպանութիւն ինչ ի նոցանէ գտեալ վերադարձցէ. աւա՛ղ ոգ-ւոյն փառամոլութեան, որոյ վասն հերձեալ ուրանայ զիւր եկեղեցին։

Այսպիսւոյն ո՞ արդեօք կարէ հաւատ ընծայել, եւ լինել հետեւող նմա. վասնո-րոյ բացէ ի բաց մերժեմք զինքն եւ զարարս-ն իւր չար, եւ խնդրեմք յատկապէս բա-րեխնամ ազգասիրութենէ ձերմէ, զի գթաց-եալ ի վերայ տառապեալ եւ անխնամ ժո-ղովրդոցս՝ շնորհս արասջիք ընտրել զոք ար-ժանաւոր ի տեղի նորա, որ հովուեսցէ զմեզ աչալրջութեամբ. եւ զայն ինքնրնտիր կա-թուղիկոսն որ ցարդ հասեալ ունի այդր, իսպառ անդարձ արարեալ ազատեցից զմեզ ի բռնութենէ նորին, լաւ է մեզ կալ մնալ առանց կաթուղիկոսի քան թէ այնպիսի տի-րադաւ եւ փառամոլ կաթուղիկոս ընդու-նել, յաւել քան զայս՝ մնամք երախտա-պարտ ծառայ ձեռդ Ազգասիրութեան։

Աղթամարայ թեմական վշտալի ժողովուրդք.

Ցաճկերէն առած մը կայ «բէրշէմ-պէնին կէլիշի կրսեն, շարշամպատան պէլլի տիր»։

Խաչատուրին հոս բերուելուն ձեւէն արդեօք չը՞ կրնար գուշակուիլ թէ՝ եր-թալիքն ինչպէս պիտի ըլլայ։ Պզտիկ պարագայ մը կայ որ՝ թեպէտ պզտիկ բայց խնդրոյն ոգին է, ուստի զանի պէտք չէ որ մոռնանք, քանզի առանց ա-նոր խնդիրը ոչինչ է. այն է խաչատուր երբ ինքզինք կաթուղիկոս ըրաւ, Ախ-

թամար. մուգամիայի մեծկակ պարագ մ՝ ունէր։ Խաչասուր այս պարագը վրճարեց, եւ հիմայ ոչ պատրիարքարանը Ա.խթամարէն, եւ ոչ Ս. Պատրիարքը Ազգային պնտուկէն 10 բարա անդամ առնելիք մը չունի։

Այս պարագայն յոյս կուտայ որ՝ Խաչասուրի խնդիրը հիմայ ձեռք առնուի եւ լուծուի։ Բայց եթէ Խաչասուր հոս մէկ երկու տարի նստի եւ Ա.խթամարէն մէկ երկու տարուան առնելիքը դարձեալ դիզուի, այդ ատակը ո՞ր կողմը պիտի տայ։—Խաչասո՞ւր թէ՝ հակառակ կողմը— ասոնց որն որ ըլլայ տուողը, վճիռն այն կողմէն նպաստաւոր է։

Ուստի եթէ Խաչասուրի հակառակորդք կուզեն դատերնին վաստկիլ եւ նպաստակնուն հասնիլ. հարկ է որ՝ սա մէկ տարուան միջոցին ինչ կնոն ընեն խընդիրը վերջացնեն, իսկ եթէ տարին անցնի, ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՄՈՒԳԱԹԱՆ խոշոր գրերով գրուած թուղթ մը բակցնելու են դանձանակի մը վրայ, եւ թէ Պոլիս եւ թէ դրսերը այդ մուգամիային դանձանակը պատցնելով, ստակ հաւքելու եւ Խաչասուրէն կանուխ հասցնելու են պարտքերնին Ազգային պնտուկը կամ Ս. Պատրիարքին ձեռքը, իսկ եթէ բաղդերնուն Խաչասուր ճարպիկ բրդի եւ այդ ստակը առաջ ինքը վճարէ, եւ կամ մուգամիային գինը աճուրդով աւելցնէ, ասոր չունք խառնուիր։

Ահա այս է խնդրոյն բանալին, եթէ խնդիրը Խառն ժողովոյ ատեանէն դուրս եկնելով, անգոյ Ընդհանուր ժողովին առջեւ չը պիտի դայ։

Սոյն մահսերին օրինակը մեզ տուողները ուզած էին որ՝ Ա.խթամարայ խնդրոյն վրայ քիչ մը խօսինք եւ կամ մեր կարծիքը յայտնենք, բայց եթէ ժամանակ անցնելու համար, պիտի գրենք, շատ լաւ, գրենք եւ զբօսնունք, իսկ թէ որ խնդիրը լուծելու համար պիտի գրենք, ո՞վ պիտի ըսէ գրածնիս որ՝ խնդիրը լուծուի—ժողովուրդը—ժողովուրդի՞ն է ներկայ պատրիարքարանը, ոչ. այլ Բ. Դրան մէկ պաշտօնատեղին է այն, ուրեմն ժողովուրդինը չեղած պաշտօնատեղւոյն վրայ ժողովուրդն ի՞նչ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ, եւ չէ՞ որ՝ արդի պատրիարքարանի պաշտօնեաներն ալ ժողովրդէն բոլորովին անկախ ըլլալուն փորձը կը փորձեն, եւ ինչ որ կրսէ ժողովուրդը անոր հակառակը կընեն։

Ուստի ըստ մեզ երկու ճար կայ ընելիք։

1 Դ. Կամ արդի ժողովուրդը իրեն ըլլալիք պատրիարքարան մ՝ունենալու է, եւ կամ

2 Դ. Ժողովուրդը ինչ որ կուզէ ընել տալ արդի պատրիարքարանին, ուզածին հակառակը ըսելու է, օրինակի համար Խաչասուրը կուզուի որ՝ Ա.խթամար չերթայ, Խաչասուրին Ա.խթամար երթալը կուզենք պառալու են, եւ կամ կուզուի որ՝ Ս. Պատրիարքը հրաժարի, Ս. Պատրիարքէն զոհ ենք անոր հրաժարելը չենք ուզեր ըսելուն, որպէս զի ժողովուրդին ըսածին հակառակն ըլլալով, Խաչասուրը չերթայ եւ կամ Ս. Պատրիարքը հրաժարի եւ ելն։

Պիտի ըսուի թէ ասանկ բան եւ կամ ասանկ վիճակ մը կրնայ օգտակար ըլլալ. կրսենք իրենց թէ այս ըսածնիս ըլլալիք եւ օգտակար բան չէ. բայց արդի վիճակնիս եթէ իմ ըսածիս պէս չէ, ուրիշ ի՞նչ է։

Հարիւր հազար Պապականը վասրկելու համար չորս միլիոն Հայը Պապական ընելու տալու փորձեր փորձել, եղած բան է։ Նիկոդոսին այս տեսակ վերադարձը եղած բան էր, Խաչասուր ամիս ու կէս է հոս բերուելով՝ սենեակին մէկը նստեցնել եւ ազգին որքերուն հացը բերանը թխել՝ եւ այսչափ միջոցին միայն մէկ օր ժողովի հանել եւ փառօք ու պատուով ընդունել, եղած եւ ըլլալի՞ք բան է — բոլոր ազգը մէկ պատրիարքի կամքէն կախեալ պահել, եղած բան է, առանց որոշ յանցանքը իմաց տրուելու եւ կամ իմանալ ուզուելու առաջնորդ հրաժարեցնել եղած բան է — վերջապէս Պապական վարդապետութենց դրութեամբ՝ իրաւասութեան խնդիր մը յուզել՝ եւ ազգին Սահմանադրութիւնը, ընդհանուր, կրօնական եւ Քաղաքական ժողովները, տեսուչ խորհուրդները՝ եւ ամեն բան անոր զոհ տալ, եւ ազգին ամեն մասին սրտին վրայ նստիլ եղած եւ ըլլալի՞ք բան էր — արդ՝ քանի որ ժողովուրդը ինքզինքը իր գործին տէր չը բներ՝ որո՞ւ պիտի գրես, որո՞ւ պիտի խօսիս, եւ որո՞ւ պիտի հակաբցնես —։

Բայց չէ, այնպէս չէ, այս բոլոր դարձուածքները ժողովուրդը ստեցնելու համար եղան, եւ պիտի ըլլան, ուստի՝ ով որ ձանձրանայ, նա կը կարնցնէ իր դատը, ուրեմն առանց ձանձրանալու խօսինք եւ դրենք,

Բայց ուրիշ օր մը։ Ο.

ԻԼԱՆԱԹ

ԹԷՆՊԷԼԻԹ

Մեղքիւր խիմամէ օրան բիսալէ պաղ. խէտորբրարակ, Կէրեր քիմագծրարտա, վ. ալէիսուտուս խթանպրտա Սիս մագիր ի՝ խան ալթիրնտա Գաշանանարար տիւքքեանընտա, վէ դաղէիա սաթրմշրարբմրդ եանընտա 5 էր դուրուշա սահմանմագտա տրը։

ՏՕԴԹՕՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Տօգթօր Գալուստեան Էվվէլքի խանէսինի թէրք լէ, երնէ Պէյ-օղլուտա, Խնկիլիզ սէրաեր գարուստնտան աշաղը կիսիր իքէն, մէգքիւր սէրաերն տիվարը գարշը սրրասընտա, Համալպաշը սօգաղընտա վագր 68 նիւմէրօյու խանէյէ նագլ իյէմիշ տիր։

ՏԻՍԹՈՒՐ

Տիւսթուր նամ քեաֆֆէյի գավանիի Տէվլէթի ալիյէյի շամիլ պուլունան ղայէթ մէհիմ վէ միֆիա քիթապը, Մէճմուայի Գավանին խմիյէ, 16 սահիֆէանն իպարէթ օլուպ, վէ էհալիմիզին անրամատեանաղը լուղէթ վէ ճիւմլէլէր իյդահ խիլէրէք, Էրմենիճէ հրուֆ, վէ թիւրքճէ լեսան իւզրէ օլսուղու հալտ, ճիւզ պէ ճիւզ թապ ու նէշրինէ տէվամ խիմէքտէ, վէ ճիւգիւ 60 ար փարաեա սաթրմագտա տրը։

Սէգքիւր բիսայէլէրին ան իւչիւնճիսիւ տաթի պու տէֆտ բունիւմսյի գուհուր օրմուշ, վէ քիթապճրարտա սաթրմագտա պուլունմուշ տուր։

ԺԻԼ ՊԼԱՆ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ

ՀԱՆԴԵՐՋ ԿԱՐԵԻՈՐ ԴԱՆՕԹՈՒԹԵԱՄԲՔ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ 1868

Զուարճալի եւ կրթական ազդու դասերովը բոլոր Եւրոպոյ մէջ զմայլման առարկայ եղող այս հմրաւաւոր եւ ընդարձակ վիպասանութիւնը՝ ընտրեալ ոգոյն կազմով կը ծախուի Կ. Պոլիս Մահմուտ բաշային գլուխը Պոեռաճի Մանուկ աղային թիւ 220 խանութը։

ՏՕՆ ՔԻՇԵՕԹ ՀԻՔՆԱՑԷՍԻ

Տէրոյենց թաղխանէսինտէ թապ օ-

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ԲԷԼԷԶ

Ամէլէյաթը ճէրրահիւէ իճրա իթմէքսիզին, աղ ըրեան տիշէրին վէճալարընը (աղրը) տէֆ ու եզալէ իթմէք, վէ տիշէրի չբգմշը օլանլարընը տիշէրինին եէրլէրինէ զահմէթսիզճէ թապի վաղ օ. եէրլէրինէ զահմէթսիզճէ թապի վաղ օ. լունմուշ կիպի, զաեէթ տիգգաթ օլունսա պիէ անլաշըլմամագ իւղրէ, տէշ գոյմագ վէ տաթիլի ֆէյտ վէշէնէնտէքի էմրաղ վէ գուրուշ վէ թէղէլ լիւլի տէնտանա թէսաավի իթմէք, վէ տիշէրի թագիրաթընտան, եանի եէրլէրինտէ օյնայրպ, պէր թարաֆա տէվրիլաքլէրի հալտէ էէրլէրինէ գոյմոգ, վէ տաթիլի ֆէյմ թէմիզլէմէքտէ, վէ բարլանմըշ վէ տիեահլանմշ օլան տիշէրին բաս վէ քիրլէրինի չբգարբգ, ճէվհէրի գաթիսինի թէճարիտ իթմէքտէ, վէ աղզըն ֆէնա գոգուլարընը իսլահ իթմէքտէ վէ ամբէն վէ լաթիֆէքտէն զայէթլէ լաթիֆ վէ բանա վէ ռալապէթլի վէ խաֆիֆ եէմէք եէնտիկի վագրթատա պէր զարար ու զիեան վէրմէզ ալէա եէրլի վէ չբգար գօնուր տիշէր եաբմագտա օլան փարիսլի թապիպ տիշճի Մ. Բէլէզ, Պէյ-օղլունտա Կպավանի սօգաղընտա 2 նիւմէրօտա իպքեան իթմէքտէ վէ ալաֆքանկա սաաթ 6 տան 4 ե գատար կէլէն վէ կիտէնլէրէ ամէլէյաթը մէգքիւրէյի իճրա իյլէմէքտէ օլուպ քէնտիսինի կէօրմէք վէ կէ. թիրթմէք միւրատ իտնլէր օլուր իսէ, օրտան սիւալ իթմէլէրի։ 36

Վ. ԾԱՆՆԻՆԻՆ

Էճզաճը տիւքքեանը վէ Էճզոյի մուԹենէվիյէ մախզէնի. Գէօբրիւ պաշնտա Իհթիսապը գարշըրընտա Ն. 7 վէ 8 իլէ միւրագգամ. վէ էճզաճը տիւքքեանը Պէյ-օղլունտա Աղամամիսինտէ Ն. 67 իլէ միւրագգամ.

Մէգքիւր էճզաճը տիւքքեանլարը վէ էճզոյի միւԹենէվիյէ մախզէնի, տէրունինտէ պուլունան էճզալարին խասլըղը, ԹԷմիզլեյի վէ իճրաաթճա տիգգաթ վէ չարուդլուղուչլա, վէ ֆիսթլարին էհվէնիյէթի ճիհէթի իլէ քէսպի չէօհրէթ իթմիշ տիր։

Վիէննա, Փարիս վէ Լոնտրանին էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան քիմէէվի էյլէր վէ էճզալար։

Եվրօպանին քեաֆֆէյի բունարլարընտան ղաեէթ թագէ մատէն սուլարը։

Հազմ իթմէք վէ սայիրէ իչ ին գուրապիյէլէր, (բաթ բէքթօրալ)։

Քօլոնիալ դուքանեասընին, Մէնրէ վէ սայիրէ ֆապրիգալարտան չօգօլաթա։

Ասբլ Նօրվէճիա ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸՍԸ, Բէթէր Մօլլէրին եաբտըղը օլուպ, վէ քեաֆֆէյի պալըգ եաղլարընտան ի յի օլտուղու հալտ, 1867 Փարիս սերկիի ումումիսինտէ միւքեաֆֆաթա նայիլ օլմուշ տուր։

Լաստիքտէն եաստըդ, շերինկա, սարը, քէչի մէմէսի վէ սայիրէ։

Նէֆիս բօմատալար, լավանտալար, եաղլար, վէ սայիրէ։

Ղաեէթ տիգգաթլա եաբըլմէշ, գբնագընալը Պօրտօ, Պուրկօնէք վէ Մալակա շարապլարը։

Ղաեէթ ազ մէսարիթ իլէ հեր տաթ պուղ եաբմագ իչին մաքինա վէ հեր տաթ հազըր պուղ։

Թապիպլէր իչին ղաեէթ թապէ աշ։

ԷՆՎԱՑԻ ԶԷՇԻՏ

Ասբլ Պօրտօ, Պուրկօնէք, Շամպանեա, Մալակա, Բէնօ, Մաճար վէ սայիրէ շարապլարը շիշէ իլէ։

Պոյէզ, Մէտօք, Էսկի Մօնֆէրրան, Մաքօն, վէ սայիրէ շարապլարը վարիլ վէ շիշէ իլէ սաթըլըր։ Զէրեզ իչին նէֆիս սուֆրա շարապլարը տաթի վար տրը։

Բէնոտինկտ Հընթլի Բալմէրսըն մէշհուր ֆապրիգասընտան օլարագ Ինկիլիզ բէքսիմէթլէրի։

Պունլարըն քեաֆֆէսի ղաեէթ ուճուզ ֆիաթլա սաթրմագտա տրը։

Մ. Ծանննինին, մէգքիւր մաղազալարտան պաշգա Իսթանպօլուն հիչ պէր թարաֆընտա մաղազասը վէ պաշգա հիչ պէր քիմսէ իլէ չերբէքլիկի եօգ տուր։ 38

ԻԼԱՆ

Բուսիանըն պագշիլի վէ գուբօնլու, Ավսթրիանըն գուբօնլու, Հաքէզա Բրբուսիանըն, Իթալեանըն վէ սայիր հեր նէվի աքսիոնլարը (անա պիլեթէթ) վէ բրօմէսլերի Պահճէ գարու եմթաա կէօմրիւկիւ Ճատուսինտէ Ն. 26 Դուկաս աղա Էրկանեան մաղազասընտա ֆիրուխթ օլունմագտա տրը։

Պու տէֆա Ավսթրիա տէվլէթինին 1864 իսթիգրազընը բիանգօսու Բուսիի Թէշրինի սանի (Նոյեմբեր) 19 վէ ալթիրանկա քեանունի էվվէլ (դեկտեմբեր) պիրտէ չէքիլէճէք օլուպ, բրօմէսպիլեթլերի 30 զուրուշ սէք քէի խալիսէ իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա տրը վէ ճէման 800 քիշի գազանտճագ օլուպ, իլք չէքիլէն նիւմէրօսու 250,000 վէ էն ուֆաղը 155 ֆիօրին գազանտճագ տրը։

ՄէրգումՂուկաս աղա Էրկանեան թարաֆընտան սաթրան պիլեթլերին իւղերինտէ գալպ օլմաեաճաղընը թէէմին գըլբնմշը մանէսարտա վէ բրօմէս պիլեթլերինին չէքիլէճէք կիւնիւնիւ խասաեթէն պէտան իտիճի իւչ լիրանտան միւրեթթէպ պիր պէյզա մէօհիւր վագ օլունմուշ տուր։

Պունլարտան գիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթեեէն վէ գազանտրզը ժէպլաղ իլէ իսթիգրաղ գուբօնլարընը ագճէսինի պուրտտա սուհուլէթ իլէ էլէ կէչիրմէք իսթեեէն զէվթրն, մաղազայի մէգքիւրէ թէ պուեուրմալէրի իչին խասեթէն իլան օլունուր։ 7

ԷՐՄԷՆԻ ՖԱՄԻԼԵԱԼԱՐ ԻԶԻՆ ՂԱՑԷԹ ՄԻԻՀԻՄՄ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

Դբզլարա մախսուս կէճէլի կէ-նդէ-ղէլէ-պէ-յէտ պէր մէտիկ։

Իւսկիւտարտա եէնի մահէլլէտէ, Ֆրանսզ վէ էրմէնի լիսանլարը տէրս վէրիլմէք իւզրէ, աչըլան եէնի մէքթէպին իտարէսի թարաֆընտան, Էրմէնի ֆամիլեալարընա իլան օլունուր քի, պու ֆամիլեալարընա իլան օլունուր քի, պու կիւնլէրտէ մէքթէպ պաշգա պիր մահէլլէ նագլ իտիլմէշ օլտուղունտան, պունտան պէտյէ կիճէլի կիւնտիզլիւ շակիրտ ալընմագ տրը։ Քէզալիք իտարէյի մէգքիւրէ թարաֆընտան էհալիեէ պէեան օլունուր քի, մէքթէպի մէգքիւրը իչին, իքի մուալլիմ վէ պիրտէ փարիսին էն մէշհուր մտիսթարալարընտան պիրիսի օրտան ճէլպ իթտիրիմիշ տիր։ Պունլար, չօճուգլարա հեր նէվի տիքիշլերի էգյրէթտիրէճէքլեր, վէ փարիսին պիրինճի մէքթէպինէ շաեէսթէ օլան պիր թալիմ ու թէրպիյէ իլէ անլերի թէրպիյէ իտէճէքլեր տիր։

Մէքթէպի մէգքիւրէ կէօնտէրիլէճէք շակիրտանըն թալիմ ու թէրպիեէսինէ զաեէթ տիգգաթլը սուրէթտէ պագմագ իւզրէ, շիմտիտէն կիճէ կիւնտիւզ մէքթէպտէ 4 նէֆէր Ֆրանսզ մուալլիմէսի իլէ պիրտէ էրմէնի մուալլիմէսի (վարժուհի) պուլունմագտա տրը։ Մէքթէպի մէգքիւրուն տիրէքթօրու Ֆամիլեալարը շուրնու տաթի իլան իտէր քի, Փարիսին մտտա զաղէթալարընտա միւշթէրի օլարագ, իսթէնիլէն քեաֆֆէի տիքիշլերի վէ պա խուսուս միւմքին օլտուղու գատար ազ պիր վագթտա վէ Փարիսին կուսմտսու վէ զարիֆլիկինէ մախսուս օլարագ, տիւեիւն եավաշարը իսթէնիլիտիքտէ տիքտիրէճէք տիր։ 3

ՏԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱ-ՆԷՍԻՆՏԷ

ՊԷՏ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԹՕԼՏԱ, ՏՕԹՕԿՐԱՏ ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՊԻՐԱՏԷՐԼԻՐ ԳԱՐՇԵՐԸՆՏԱ ՆԻՒՄԷՐՕ 467.